

V Liberci 22. března 2024

Tisková zpráva

PITNÁ VODA V LIBERECKÉM KRAJI

Pitnou vodu považujeme za naprosto samozřejmou součást běžného života. V ČR máme pro její kvalitu navíc nastavený vysoký standard již z doby minulé. V tomto oboru se uplatňuje i velmi dobrá provozovatelská praxe. V důsledku nových rizik plynoucích z našeho „moderního“ způsobu života dochází průběžně k aplikaci opatření v rámci celého Evropské unie, která by měla zaručit, aby pitná voda byla stále dosažitelná pro většinu naší populace ve vysoké jakosti s minimem zdravotních rizik.

KHS LK v roce 2023 zkontrolovala všechny veřejné vodovody z hlediska kvality dodávané vody a četnosti prováděných rozborů vzorků vod provozovateli. Celkem 13 veřejných vodovodů zásobujících nad 5000 obyvatel, 237 vodovodů zásobujících pod 5000 obyvatel, 11 veřejných studní. Zaměstnanci odboru hygieny obecné a komunální provedli 199 kontrol, při nichž odebrali 99 vzorků. V 17 případech byl zaznamenán nesoulad s dodržением povinností provozovatele veřejného vodovodu.

„Kontrolu pitné vody provádíme průběžně po celý rok. Provozovatelé veřejných vodovodů mají povinnost zasílat laboratorní výsledky svých odběrů vzorků pitné vody do celorepublikového informačního systému pitných vod. Jedná se o informační systém, ve kterém naši zaměstnanci provádí průběžnou kontrolu, pokud jde o jakostní parametry pitné vody i četnost odběrů vzorků. Tu určuje platná legislativa dle množství dodávané vody, případně podle počtu zásobovaných obyvatel. V případě, že sledujeme nadlimitní hodnoty sledovaných ukazatelů nebo nedostatečnou četnost vzorkování, zahajujeme kontrolu,“ vysvětluje Ing. Jarmila Petříčková, ředitelka odboru hygieny obecné a komunální, KHS LK.

Pro každý veřejný vodovod musí jeho provozovatel zpracovat podle zákona o ochraně veřejného zdraví provozní řád. Ten schvaluje KHS a při prováděném státním zdravotním dozoru kontrolují její zaměstnanci jeho dodržování. Ti také v terénu odebírají kontrolní vzorky pitné vody na koncokách veřejných vodovodů tzn. na kohoutcích ve veřejných budovách nebo v rodinných domech, v případě potřeby provádí prohlídku přímo pramenních jímek, zářezů a vodojemů.

KHS LK v roce 2023 vydala provozovatelům veřejných vodovodů celkem 10 zákazů používání nejakostní pitné vody z důvodu vysokého překročení limitu u mikrobiologického ukazatele.

„V takových případech pak po celou dobu komunikujeme zdravotní rizika s provozovatelem včetně ověření, že o prováděných opatřeních jsou prokazatelně informováni spotřebitelé. Zákaz užívání nejakostní pitné vody končí doložením vyhovujícího vzorku pitné vody na překročený ukazatel do centrálního registru pitných vod, který osvědčí účinnost provedených nápravných patření,“ doplňuje Petříčková.

Do zákona o ochraně zdraví a jeho prováděcích předpisů byla v loňském roce transponována Směrnice EP a Rady (EU) 2020/2184 o jakosti vod určené k lidské spotřebě.

Nově platí, že součástí každého kráceného rozboru je ukazatel intestinální enterokoky, který slouží jako identifikátor fekálního znečištění, a kromě v současnosti stanovovaného ukazatele *Escherichia coli* poskytuje další důležitou informaci o případném fekálním znečištění pitné vody.

Zpřísnily se limity u trihalometanů a od roku 2026 bude povinné sledování ukazatele halogenoctové kyseliny. Jedná se o tzv. vedlejší produkty dezinfekce vody, které mohou mít negativní dopad na zdraví vzhledem ke své toxicitě a případné karcinogenitě. Dezinfekce vody je prováděna za účelem eliminace mikrobiálního zatížení.

Zmírněny byly limity u antimonu, boru, chlorečnanů, chloritanů, chloridů. Naopak ke zpřísnění limitů došlo u selenu a těžkých kovů, konkrétně u chromu a olova. V případě olova bude platit přísnější limit až od roku 2036. Důvodem je náročnost opatření například v podobě nutnosti stavebního zásahu do rozvodu pitné vody v budovách při výměně olověných trubek.

Nově legislativa zavedla povinný monitoring ukazatele bisfenol A a také perfluorovaných a polyfluorovaných alkylových látek, známých pod zkratkou PFAS s odloženou povinností dodržovat limity od roku 2026. Reaguje tak na situaci s používáním široké škály plastů, které bývají perzistentní a mají tendenci se kumulovat nejen v životním prostředí, ale i v lidském organismu.

Do pololetí roku 2028 musí osoby provozující prioritní prostory (§ 3d zák. č. 258/2000 Sb.) předložit provozní řád s posouzením a řízením rizik vnitřního vodovodu a přípojky s ohledem na zavedení sledování ukazatelů olovo a bakterií Legionella v prioritních prostorách v rámci posouzení a řízení rizik.

Nová legislativa se dotkla i oblasti výrobků a materiálů přicházejících do přímého styku s pitnou vodou, kdy byly rozšířeny povinnosti pro vývozce nebo dovozce těchto materiálů a výrobků.

Zuzana Balašová
tisková mluvčí KHS LK